

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ &
ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄ & Β΄**

Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2023

Αριθ. Πρωτ.: ΔΙ.Δ.ΕΙΣ.ΕΠ. Β 1138179
ΕΞ 2023

Σχετ.: ΥΠΟ ΤΣ 0000845/1.11.2023

(Φ.20)

Ταχ. Δ/ση : Πανεπιστημίου 20
Ταχ. Κώδικας : 10672 Αθήνα
Πληροφορίες : Α. Σινογιώργου
Α. Μαυρομάτη
Τηλέφωνο : 2103635963
2103636872
Url : www.aade.gr
Email : a.sinogiorgou@aade.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 6-10,
Τ.Κ. 106 79 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 1447/31.10.2023 ερώτηση κοινοβουλευτικού ελέγχου».

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. 160893 ΕΞ 2023/ΥΠΟΙΚ 1.11.2023 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. 1447/31.10.2023 ερώτησης κοινοβουλευτικού ελέγχου, η οποία διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων μας, τα ακόλουθα:

Ως προς την κατάσχεση σε τραπεζικό λογαριασμό διευκρινίζεται ότι η Φορολογική Διοίκηση λαμβάνει τα ποσά που της αποδίδουν τα Πιστωτικά Ιδρύματα με βάση τη θετική δήλωσή τους ως τρίτων, κατά το άρθρο 34 του ΚΕΔΕ σε συνδυασμό με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 985 ΚΠολΔ. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, όταν επιβάλλεται κατάσχεση στα χέρια Πιστωτικού Ιδρύματος, το Πιστωτικό Ίδρυμα είναι εκείνο που πρέπει να δηλώσει εάν υφίσταται στα χέρια του ακατάσχετη απαίτηση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτό. Αυτή η δήλωση τρίτου είναι εξώδικη διαδικαστική πράξη και συνεπώς δεν μπορεί να ανακληθεί.

Η Φορολογική Διοίκηση δεν μπορεί να ελέγξει την προέλευση των κατασχεθέντων ποσών που της αποδίδουν τα Πιστωτικά Ιδρύματα, τη φύση τους δηλαδή ως ακατάσχετων ή μη. Αντιθέτως, τα Πιστωτικά Ιδρύματα είναι εκείνα που οφείλουν να πραγματοποιούν τον έλεγχο αυτόν κάθε φορά που κατατίθενται ποσά σε τραπεζικούς λογαριασμούς οφειλετών του Δημοσίου, στους οποίους έχει επιβληθεί κατάσχεση από τη Φορολογική Διοίκηση, και σε περίπτωση που αυτά προβλέπονται ρητά ως ακατάσχετα στις κείμενες διατάξεις, οφείλουν να τα αποδίδουν στους δικαιούχους τους και όχι στη Φορολογική Διοίκηση.

Γενικότερα σημειώνεται ότι η κατάσχεση στα χέρια τρίτων αποτελεί ένα από τα προβλεπόμενα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης των ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο, που λαμβάνονται από το αρμόδιο όργανο κατά των οφειλετών, η οποία δεν μπορεί να αρθεί πριν την εξόφληση ή τη διαγραφή του χρέους για το οποίο επιβλήθηκε [αρ. 7 και 9 ν. 4978/2022 και αρ. 48 παρ. 1 ν. 4987/2022 σε συνδυασμό με την Δ.ΟΡΓ.Α 1065199 ΕΞ 2022 (Β' 3886) απόφαση του Διοικητή ΑΑΔΕ]. Παρέχεται όμως από τις σχετικές διατάξεις στον αρμόδιο Προϊστάμενο η ευχέρεια, με αιτιολογημένη απόφασή του και μετά από αίτηση του οφειλέτη, να περιορίσει το ποσό ή ποσοστό της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων που του επιβλήθηκε, σύμφωνα με τα οριζόμενα σε αυτές, και με την προϋπόθεση ότι το ποσό δεν έχει αποδοθεί ακόμη από το Πιστωτικό Ίδρυμα στη Φορολογική Διοίκηση [αρ. 30 παρ. 4 ΚΕΔΕ σε συνδυασμό με την Δ.ΟΡΓ.Α. 1065199 ΕΞ 2022 (Β' 3886) απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ, όπως ισχύει και ΠΟΛ. 1092/2014 και 1146/2017].

Ειδικότερα, σχετικά με τα προνοιακά ή άλλα «κοινωνικά» επιδόματα και βοηθήματα, εφαρμόζεται από την Φορολογική Διοίκηση η ΠΟΛ. 1146/2017 (που συμπλήρωσε την ΠΟΛ. 1092/2014), στην οποία προβλέπεται ο περιορισμός, με απόφαση του αρμοδίου Προϊστάμενου, μετά από σχετική αίτηση του οφειλέτη-δικαιούχου του επιδόματος/βοηθήματος, της κατάσχεσης που επιβλήθηκε σε τραπεζικό λογαριασμό, ανεξάρτητα από το εάν αυτός έχει δηλωθεί ως ακατάσχετος ή όχι, ώστε να αποδεσμεύεται το σύνολο του δεσμευθέντος ποσού επιδόματος/βοηθήματος, εφόσον κατά την κείμενη νομοθεσία το συγκεκριμένο επίδομα/βοήθημα προβλέπεται ρητά ως ακατάσχετο.

Περαιτέρω, στο άρθρο 24 Α του ν.4797/2021 (ΦΕΚ Α 66), προβλέπεται η δυνατότητα χορήγησης έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 24Β, ως πρώτη αρωγή, έναντι της κρατικής αρωγής στεγαστικής συνδρομής, σε φυσικά και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που πλήττονται από θεομηνίες και είναι ιδιοκτήτες κατά πλήρη ή ψιλή κυριότητα, κτιρίων που βρίσκονται σε περιοχές που έχουν οριοθετηθεί ως πληγείσες ή έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και εξειδικεύονται με την κοινή απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 24Β. Αυτή η ενίσχυση της πρώτης αρωγής είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, αποκλεισμένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Επιπρόσθετα, στο εξηκοστό έβδομο άρθρο του ν. 4839/2021 (Α' 181) προβλέπεται ότι η εφάπαξ έκτακτη οικονομική ενίσχυση για κτιριακές εγκαταστάσεις και κατοικίες φυσικών ή νομικών προσώπων έναντι στεγαστικής συνδρομής, η εφάπαξ έκτακτη οικονομική ενίσχυση φυσικών προσώπων για αποζημίωση οικοσκευής και η εφάπαξ έκτακτη οικονομική ενίσχυση επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων έναντι επιχορήγησης για την αντιμετώπιση που καταβάλλεται στα πληγέντα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή τις πληγείσες νομικές οντότητες, επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που περιέρχονται ή περιήλθαν, προσωρινά ή μόνιμα, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας του σεισμού που

εκδηλώθηκε την 27η Σεπτεμβρίου 2021 σε περιοχές της Κρήτης, ορίζεται ως αφορολόγητη, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α`167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α`167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 90 του ν. 5043/2023 (Α` 91), ορίζεται ρητά ότι οι περιορισμοί του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 982 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985 Α` 182) δεν εφαρμόζονται στις απαιτήσεις που χαρακτηρίζονται ως ακατάσχετες βάσει της παρ. 4 του άρθρου 4 περί του ακατάσχετου της επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων, της παρ. 3 του άρθρου 5 περί του ακατάσχετου της επιχορήγησης ασφαλισμένων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων, της παρ. 2 του άρθρου 6 περί του ακατάσχετου της ενίσχυσης πρώτης αρωγής και της παρ. 2 του άρθρου 24Α περί του ακατάσχετου της ενίσχυσης πρώτης αρωγής έναντι στεγαστικής συνδρομής του Μέρους Α' του ν. 4797/2021 (Α` 66). Τα δε δεσμευμένα ποσά, που εμπίπτουν στην περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 982 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και χαρακτηρίζονται ως ακατάσχετα σύμφωνα με την παρ. 1, τα οποία δεν έχουν ακόμη αποδοθεί, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5043/2023, σε εκείνον που επιβάλλει την κατάσχεση, αποδεσμεύονται.

Ως προς δε το στεγαστικό επίδομα των φοιτητών, στην παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 3220/2004 (Α` 15) όπως ισχύει, προβλέπεται ότι αυτό δεν κατάσχεται, χορηγείται ολόκληρο χωρίς καμία κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου και δεν υπόκειται σε φορολογία.

Τέλος σημειώνεται ότι για την περαιτέρω στήριξη των φυσικών και νομικών προσώπων και οντοτήτων με κύρια κατοικία ή έδρα ή εγκατάσταση στον Δήμο Μινώα Πεδιάδας, της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, της Περιφέρειας Κρήτης, εκδόθηκε, λόγω του σεισμού που εκδηλώθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2021 στην Κρήτη, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 5 του πέμπτου άρθρου του ν. 2275/94 (238 Α') και του άρθρου 8 του ν.1284/82 (Α` 114), η με στοιχεία Α. 1220/28.09.2021 (4500 Β') απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών (Α.Υ.Ο.), με την οποία παρατάθηκε και ανεστάλη η καταβολή των βεβαιωμένων οφειλών τους, σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα σε αυτή.

Λοιπά ζητήματα που τίθενται στην εν λόγω ερώτηση δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της υπηρεσίας μας.

Ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας

Γεώργιος Φάκος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1) Γραφείο Προϊσταμένου Γεν. Διεύθυνσης Φορολογίας

2) Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών - Τμήματα Α΄ & Β΄ , Γραμματεία